

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod	12 Mawrth 2020
Aelod/Swyddog Arweiniol	Cynghorydd Hugh H. Evans (Arweinydd)/Emlyn Jones (Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad)
Awdur yr Adroddiad	Mike Jones (Rheolwr Traffig, Parcio a Diogelwch y Ffyrdd)
Teitl	Strategaeth Arwyddion Twristiaeth Sir Ddinbych

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn sôn am ddatblygu Strategaeth Arwyddion Twristiaeth i Sir Ddinbych. Mae'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth yn un o'r camau a geir yn Strategaeth Twristiaeth Sir Ddinbych.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. I roi gwybodaeth am ddatblygu'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth, yn cynnwys adroddiad cynnydd ar gynlluniau arwyddion twristiaeth parhaus.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Bod y Pwyllgor yn ystyried cynnwys yr adroddiad, yn rhoi arsylwadau ac yn cefnogi bod y gwaith i ddatblygu'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth yn parhau.
- 3.2. Pe bai'r Pwyllgor yn dymuno, bod adroddiad ar ddrafft terfynol y Strategaeth Arwyddion Twristiaeth yn dod gerbron y Pwyllgor ddiwedd 2020/dechrau 2021.

4. Manylion yr Adroddiad

Rhagarweiniad

4.1. Rydym ar hyn o bryd yn datblygu Strategaeth Arwyddion Twristiaeth i Sir Ddinbych. Mae angen strategaeth i ddarparu rhywfaint o gyfarwyddyd i nodi cynlluniau arwyddion twristiaeth mewn ffordd gyson a hefyd i gydgrynhoi rhai cynlluniau presennol arwyddocaol yn un strategaeth gyffredinol. Dyma gam a geir yn Strategaeth Twristiaeth Sir Ddinbych.

4.2. Er ei bod yn dal yn y cam drafft, awgrymir y dylai'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth gynnwys yr amcanion a restrir drosodd. Mae'r amcanion hyn wedi'u dewis, naill ai am eu bod yn ymwneud â'r cynlluniau arwyddocaol sydd eisoes yn cael eu datblygu (fel cynllun Dyffryn Clwyd), neu am eu bod yn argymhellion o gyfarfod Pwyllgor Craffu Cymunedau blaenorol, neu am eu bod yn gorfod sicrhau dull cyson o ran arwyddion twristiaeth ar draws y Sir.

Amcanion arfaethedig y Strategaeth Arwyddion Twristiaeth

- Sicrhau bod Dyffryn Clwyd wedi'i arwyddo'n ddigonol o gefnffordd yr A55
- Sicrhau bod y Rhyl a Phrestatyn wedi'u harwyddo'n ddigonol o'r A55.
- Sicrhau bod digon o arwyddion ar gyfer atyniadau mawr yn Rhuthun a Dyffryn Dyfrdwy o gefnffyrdd yr A494 a'r A5, yn cynnwys rôl yr A483.
- Nodi a datblygu arwyddion ar gyfer cyfres o "lwybrau godidog i dwristiaid" yn Sir Ddinbych, sy'n ategu at Ffordd Cymru
- Darparu arwyddion dilynol addas yng nghanol trefi/pentrefi at gyrchfannau i dwristiaid

Cefndir y Polisi

4.3. Llywodraeth Cymru yw'r Awdurdod Priffyrdd ar gyfer pob cefnffordd yng Nghymru, yn cynnwys yr A55, yr A494 a'r A5 yn Sir Ddinbych. Mae hyn yn golygu y gellir gosod arwyddion twristiaeth ar y rhwydwaith cefnffyrdd gyda chaniatâd ymlaen llaw gan Lywodraeth Cymru'n unig. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru bolisi ar gyfer arwyddion twristiaeth ar gefnffyrdd yn Awst 2013. Mae copi'n amgaaedig yn Atodiad A. Mae'r polisi hwn yn darparu meini prawf llym ar gyfer y math o gyrchfan i dwristiaid, yr isafswm o ran twristiaid a'r uchafswm pellter a ganiateir i'r gyrchfan o'r gefnffordd agosaf.

- 4.4. Mae gan y Cyngor bolisi hefyd ar arwyddion twristiaeth ar ffyrdd y Sir (nid yn gefnffyrdd) a gymeradwywyd yn 2006. Darperir copi yn Atodiad B. Fel polisi Llywodraeth Cymru, mae'n nodi meini prawf i benderfynu a yw cyrchfan i dwristiaid yn gymwys am arwyddion. Argymhellir adolygu'r polisi, gan fod y Strategaeth Arwyddion Twristiaeth yn cael ei datblygu nawr.
- 4.5. Un o brif egwyddorion darparu arwyddion yw bod nifer yr arwyddion yn cael eu cadw mor isel â phosibl i osgoi annibendod diangen ac i sicrhau nad yw gyrwyr yn cael eu llethu â gwybodaeth, gan fod hyn yn gallu tynnu eu sylw oddi ar y ffordd, gyda chanlyniadau peryglus posibl. DDyma un o'r rhesymau yr ysgrifennir polisiâu presennol, er mwyn osgoi gormodedd o arwyddion.

Amcanion

- 4.6. Mae cynllun wedi'i ddatblygu i arwyddo Dyffryn Clwyd o'r A55, yn cynnwys "arwyddion dilynol" i'r cyrchfannau. Mae cynlluniau sy'n dangos arwyddion arfaethedig yr A55 wedi'u cynnwys yn Atodiad C. Castell Rhuddlan, Castell Dinbych a Chadeirlan Llanelwy yw'r atyniadau wedi'u cynnwys ar yr arwyddion. Yn wreiddiol, fe wnaethom gynnig cynnwys Carchar Rhuthun hefyd, fodd bynnag, nid yw'n bodloni polisi Llywodraeth Cymru oherwydd nid yr A55 yw'r gefnffordd agosaf i Ruthun (yr A494 yw honno) ac oherwydd bod Rhuthun yn fwy na 10 milltir o'r A55. Mae gweithgor a ffurfiwyd gan Ann Jones AC wedi canfod cyllid ar gyfer oddeutu hanner o'r £150k sy'n ofynnol. Mae cynnig ar gyfer y gweddill wedi'i gyflwyno i Grŵp Buddsoddi Strategol y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2020-21. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, ni wyddom eto a yw'r cynnig wedi bod yn llwyddiannus.
- 4.7. Roeddem yn cynnig datblygu cynllun i ddisodli arwydd twristiaeth allweddol presennol y Rhyl ar lôn gerbydau'r A55 i'r gorllewin yng Nghyffordd 27, gan ei fod mewn cyflwr gwael iawn. Byddai'r cynllun hefyd yn cynnwys arwydd newydd ar y lôn gerbydau i'r dwyrain yng Nghyffordd 23a, lle nad oes arwydd brown ar hyn o bryd i'r Rhyl. Gweler y lluniau a'r cynlluniau lleoliad yn Atodiad D. Argymhellir hefyd y byddai SC2 yn un o'r atyniadau a gynhwysir ar yr arwyddion newydd. Mae cynnig ar gyfer yr arwydd wedi'i gyflwyno i Grŵp Buddsoddi

Strategol y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2020-21. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, ni wyddom eto a yw'r cynnig wedi bod yn llwyddiannus.

- 4.8. Gosodwyd arwydd twristiaeth allweddol newydd i Brestatyn ar yr A55 yng Nghyffordd 31 yn 2016. Mae'r arwyddion twristiaeth yn y dref wedi'u hadnewyddu dros y misoedd diwethaf. Fel rhan o'r Strategaeth ddrafft, rydym yn cynnig ystyried y potensial am arwydd brown i Brestatyn ar lôn gerbydau'r A55 i'r dwyrain, yng Nghyffordd 24 (gweler Atodiad E am ragor o fanylion).
- 4.9. Bydd angen adolygu amod yr arwyddion twristiaeth presennol ar gefnffyrdd yr A494 a'r A5 ac i ystyried a yw'r atyniadau yn Rhuthun a Dyffryn Dyfrdwy wedi'u harwyddo'n ddigonol o'r rhwydwaith cefnffyrdd, yn amodol ar bolisi Llywodraeth Cymru ar arwyddion twristiaeth ar gefnffyrdd. Mae rôl yr A483 hefyd yn bwysig a dylid ei hystyried hefyd.
- 4.10. Mae *Croeso Cymru* wedi nodi tri llwybr ar draws Cymru, fel rhan o brosiect Ffordd Cymru. Un o'r llwybrau hyn yw "Ffordd Gogledd Cymru", sy'n dilyn yr A55 yn fras. Fodd bynnag, i ategu at y brif ffordd hon, mae nifer o lwybrau cylchol wedi'u datblygu drwy Gronfa Ymgysylltu Twristiaeth Ranbarthol Croeso Cymru gan chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru, ar y cyd â Phrosiect 10 mlynedd Ffordd Cymru. Bydd y llwybrau hyn yn apelio i ymwelwyr sy'n dymuno archwilio ein rhanbarth ymhellach ac aros yn yr ardal; byddant yn arwain ymwelwyr at atyniadau llai i dwristiaid, na fyddai'n eu cymhwyso ar gyfer arwyddion o'r rhwydwaith cefnffyrdd.
- 4.11. Mae gweithgor Swyddogion/Aelodau wedi'i sefydlu i barhau i ddatblygu'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth. Mae'r gweithgor yn cynnwys dau aelod o bob Grŵp Ardal Aelodau. Cafwyd cyfarfod cyntaf y gweithgor 24 Chwefror 2020.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1. Mae'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth yn un o'r camau a geir yn Strategaeth Twristiaeth Sir Ddinbych. Bydd hefyd yn cyfrannu at Flaenoriaeth Gorfforaethol

Cysylltu Cymunedau, gan fod arwyddion o ansawdd uchel yn gydran o isadeiledd da.

6. Beth fydd cost hyn a beth fydd ei effaith ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Yn Sir Ddinbych ac ar draws y DU, mae arwyddion Twristiaeth fel arfer yn cael eu hariannu gan weithredwr yr atyniad neu'r cyfleuster i dwristiaid. Yn ogystal â'r gost o wneud a gosod yr arwydd, mae'r gost i weithredwyr hefyd yn cynnwys costau dylunio a lwfans ar gyfer mân waith cynnal a chadw yr arwydd yn y dyfodol. Mewn rhai achosion, y Cyngor yw gweithredwr yr atyniad ac mae'n cyfrannu'n unol â hynny.
- 6.2. Nid oes cyllideb bresennol gan y Cyngor i ddarparu arwyddion twristiaeth newydd ar hyn o bryd, na chyllideb ar gyfer disodli'r arwyddion twristiaeth presennol. Bydd gweithredu'r cynlluniau arwyddion a nodir yn y Strategaeth Arwyddion Twristiaeth felly'n dibynnu ar gyllid gan weithredwyr twristiaeth y sector preifat, lle bydd yr arwyddion ar gyfer atyniadau wedi'u rhedeg yn breifat, neu gan gyllid cyfalaf y Cyngor yn achos atyniadau a redir gan y Cyngor.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

- 7.1. Cynigir bod Asesiad o Effaith ar Les yn cael ei gynnal yn ystod yr ychydig fisoedd nesaf, wrth i'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth gael ei datblygu ymhellach.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Craffu ac eraill?

- 8.1. Codwyd yr angen am Strategaeth Arwyddion Twristiaeth yn wreiddiol gan y Pwyllgor Craffu Cymunedau ym Mai 2018.
- 8.2. Cynigir ein bod yn ymgysylltu â Fforwm Twristiaeth Sir Ddinbych yn ystod haf 2020 i geisio safbwyntiau gweithredwyr twristiaeth lleol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

- 9.1 Mae'r Cyngor yn gorfod blaenoriaethu ymrwymïadau cyllid yn sgil y cyllid sydd ar gael a phwysau sy'n cystadlu, fel Gofal Cymdeithasol, Ysgolion, Priffyrdd er

enghraifft. Fodd bynnag, mae'r Cynllun Cyfalaf ar gyfer 2020/21 yn cynnwys cyllid sy'n gyfanswm o £150k ar gyfer cynlluniau arwyddion traffig yn Nyffryn Clwyd a chynlluniau arwyddion twristiaeth brown y Rhyl, y gofynnwyd amdanynt gan y gwasanaeth. Mae gwneud y mwyaf o incwm allanol yn yr ardal hon yn cael ei groesawu.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Y brif risg yw y gallai methu diogelu cyllid atal y ddarpariaeth o'r Strategaeth Arwyddion Twristiaeth.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Adran 7.4.1 o Gyfansoddiad y Cyngor sy'n nodi grymoedd Craffu o ran datblygu ac adolygu polisi.

Swyddog Cyswllt:

Rheolwr Traffig, Parcio a Diogelwch ar y Ffyrdd.

Ffôn: 01824 706959